

Kokousaika Tiistai 27.8.2024 klo 17.00 – 17.45

Kokouspaikka Kirkkoherranvirasto

Saapuvilla olleet
jäsenet

pj.
jäsenet

Helén Päivi
Hiltunen Jani
Holopainen Jaana
Ovaskainen Ahti
Toivola Juha
Toivola Ritva
Nikkinen Kristiina (paikalle kohta 113§)

Poissa:

Terho Palosaari (varajäsen Toivola Juha)

Muut saapuvilla olleet
(ja läsnäolon peruste)

Petra Kiuru, vs talouspäällikkö, kokouksen sihteeri
Mäntymaa Vuokko (valtuuston pj)

Laillisuus ja päätös-
valtaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen päätösvaltaiseksi
ja laillisesti koolle kutsutuksi.

Asiat

Esityslistan mukaan § 101 -

Pöytäkirjan tarkastustapa
tarkastuspaikka ja -aika
tarkastajien valinta taikka
merkintä edellisen kokouksen
pöytäkirjan tarkastamisesta.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin

Kittilän seurakunnan kirkkoherranvirasto 27.8.2024

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

Puheenjohtaja Päivi Helén

sihteeri Petra Kiuru

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kittilässä 27.8.2024

**Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimilla**

Toivola Juha

Ovaskainen Ahti

101 §

KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.00
Kirkkoherra piti alkuhartauden.

102 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Päätösesitys: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.
Kokouskutsut lähetetty 16.8.2024 sähköpostilla.

Päätös: Läsnä 6/7 jäsentä. Lisäksi läsnä vs. talouspäällikkö, kirkkoneuvoston sihteeri Petra Kiuru, valtuuston puheenjohtaja Vuokko Mäntymaa.

103 §

PÖYTÄKIRJAN TARKISTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALINTA SEKÄ TARKISTUKSEN AJANKOHTA

Päätösesitys: Kokous valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina. Pöytäkirja tarkistetaan heti kokouksen päätyttyä.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Juha Toivola ja Ahti Ovaskainen. Pöytäkirja tarkistetaan heti kokouksen päätyttyä.

104 §

TYÖJÄRJESTYS

Päätösesitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi, siltä osin että kohdassa 111 § käsitellään Seurakuntapapin viransijaisuus ajalla 2.11.24 – 31.12.2026 ja kohdassa 113 § Muut esille tulevat asiat Kanttorin viransijaisuus ajalla 1.9. – 31.12.2024.

Päätös: Hyväksytään.

107 §
MARIAN KAPPELIN LASITEOKSEN SIIRTÄMINEN

Marian kappelissa on seurakuntalaisen lahjoittama lasiteos (tiffanytyö).
Asiaa on käsitelty kiinteistöryhmässä.

**Kirkkoherran
esitys:**

Lasiteos siirretään Marian kappelin sakastin oven viereiseen ikkunaan.

Kn
Päätös: Hyväksytään.

J.T

108 §

**MARIAN KAPPELIN VANHAN VIHKIRYIJYN POISTO VIHKIKÄYTÖSTÄ
JA SIIRTÄMINEN KAPPELIN SALIN SEINÄLLE**

Marian kappelissa on kappelin alkuperäinen vihkiryijy, joka korjauksen jälkeen siirretään esille sakastista kappelin takaseinälle ja sitä ei enää käytetä vihkimisissä. Sen rooli tulisi olemaan taideteos. Asiaa on käsitelty kiinteistöryhmässä.

Khra

esitys: Alkuperäinen vihkiryijy poistetaan vihkikäytöstä, se korjataan ja siirretään kappelin takaseinälle.

Kn

Päätös: Hyväksytään

J. T.

105 §

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN JA SIITÄ ILMOITTAMINEN

Päätösesitys: Ilmoitus kirkkoneuvoston kokouksen tarkistetun pöytäkirjan nähtävillä pitämisestä pidetään 28.8. – 16.9.2024 kirkkoherranviraston ilmoitustaululla ja pöytäkirja pidetään nähtävillä kirkkoherranvirastossa saman ajan, sekä julkaistaan seurakunnan nettisivuilla.

Päätös: Hyväksytään.

J. T.

L

**106 §
KUNNAN EHDOTUS PUTKEN RAKENTAMISESTA**

Kittilän kunta anoo sijoituslupaa Kittilän seurakunnan kiinteistölle (261-405-32-15) hakemuksen mukaisesti (LIITE 1):

SIJOTUSLUPA-ANOMUS

Kittilän kunta rakentaa teollisuusalueen katua Ylläsjärventietä n.2km Levintiestä vasemmalle puolelle. Uudelle kadulle tulee sivuojat kuivatusta varten ja nämä vedet pitää johtaa laskuojaan joka olisi tehtävä Kittilän seurakunnan kiinteistölle 261-405-32-15 ja sijainti on pieneläin hautausmaan kohdalla. Ojaa ei voi kaivaa kunnan kiinteistölle koska pieneläinhautausmaa vaurioituisi pahoin. Oja (n. 120m) putkitetaan ja peitetään joten avo-ojaa ei luontoon jää. Kaivuualue maisemoidaan nurmetuksella. Puusto jää Seurakunnalle jos ei muuta sovita. Kittilän kunta pyytää sijoituslupaa kyseiselle hankkeelle. Työ tulee tehdä syyskuun loppuun mennessä muun rakentamisen yhteydessä. Liitteenä kartat kohteesta.

Raimo Kurkinen
Kittilän kunta
040-631 3751

Seurakunnan kiinteistötoimikunta 13.8.2024 esittää kirkkoneuvostolle, että kunnan ehdotus hyväksytään.

**Taluspäällikön
päätösesitys:**

Kirkkoneuvosto myöntää luvan Kittilän kunnalle edellä olevan sijoituslupa-anomuksen mukaisesti siten, että Kittilän kunnan kaatama puusto alueelta hoidetaan myös pois luonnosta Kittilän kunnan kustannuksella esim. jollekin sahalle/ostajalle. Kittilän kunnan tulee huolehtia siitä, ettei tästä tule kuluja Kittilän seurakunnalle.

Päätös: Hyväksytään.

109 §

MARIAN KAPPELIN UUDEN VIHKirYIJYN HANKINTA

Alkuperäisen vihkirijyn tilalle vihkirijyksi otetaan käyttöön Raattaman rukoushuoneella ollut villamatto. Ko. maton toimivuutta testataan tulevana syyskaudella vihkikäytössä ja palataan uuden hankintaan, jos on tarvetta.

Khra

esitys: Raattaman rukoushuoneen villamatto otetaan testikäyttöön Marian kappelin vihkirijyksi.

Kn

Päätös:

Hyväksytään

110 §

NUORISOTYÖNOHJAAJAN VIRANSIJAISSUUS 1.9.24 – 31.7.2025

Ote hakemuksen tekstistä, julkaisijana Kittilän seurakunta:

Nuorisotyön ammattilainen, tule töihin tunturi-Lappiin, Kittilän seurakuntaan! Kittilän seurakunnassa on avoinna nuorisotyönohjaajan viransijaisuus ajalle 1.9.2024-31.7.2025. Olemme 11 työntekijän työyhteisö ja haemme reipasta työtoveria, jonka tehtävään kuuluu seurakuntamme rippikoulu- ja nuorisotyö sekä varhaisnuorisotyö yhteistyössä koulupapin kanssa. Pienehkön seurakunnan lapsityössä tarvitaan nuorisotyönohjaajan apua esim. lapsia kokoavissa isommissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa sekä joustavuutta tehdä ilta- ja viikonlopputyötä. Some-osaaminen ja viestintätaidot ovat arvostettavaa ammattiosaamistasi. Seurakunta-alueemme pitkien etäisyyksien takia oman auton käytön mahdollisuus on välttämätöntä. Sijaisuuden palkka on vaativuusryhmä 502/2743,31e. Viransijaisuuden pätevyysvaatimus on kirkon säädöskokoelman nro 164/2023 mukainen nuorisotyönohjaajan viranhaltijalta vaadittava tutkinto, mutta myös muutoin lapsi- ja nuorisotyön työkokemusta omaavat hakijat huomioidaan. Viransijaisuuteen valitun tulee esittää rikosrekisteriote ja olla Suomen ev.lut. kirkon konfirmoitu jäsen. Sijaisuuden koeaika on 3 kk.

Nuorisotyönohjaajan viransijaisuutta on hakenut määräaikaan mennessä neljä henkilöä, joista yksi vetäytyi ennen haastattelua.

Haastattelutyöryhmässä olivat seurakunnan pastori, työryhmän vt puheenjohtaja Ari Kokkonen, vt talouspäällikkö Petra Kiuru (sihteeri), kirkkovaltuuston puheenjohtaja Vuokko Mäntymaa ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Kristiina Nikkinen. Haastattelutyöryhmä haastatteli kolmea nuorisotyöntekijän sijaisuuteen hakenutta henkilöä, jotka olivat Hanne Hätönen, Tiina Romppanen ja Enna Pursiainen.

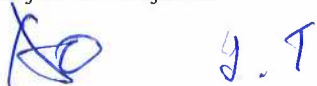
Hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelun perusteella työryhmä esittää neuvostolle valittavaksi nuorisotyönohjaajan sijaisuuteen ajalle 1.9.2024-31.7.2025 Tiina Romppasta ja varasijalle työryhmä ehdottaa Enna Pursiaista.

Khran

esitys: Nuorisotyönohjaajan viransijaisuuteen 2.9.2024 – 31.7.2025 valitaan Tiina Romppanen ja varasijalle Enna Pursiainen.

Kn

Päätös: Hyväksytään.

111 §

SEURAKUNTAPAPIN VIRANSIJAISSUUS AJALLA 2.11.24 – 31.12.2026

Kittilän seurakuntapapin viransijaisuus ajalle 1.9.2024-31.12.2026.
Hakemuksemme teksti:

Kittilän seurakuntaan etsitään nyt seurakuntapastorin viransijaista ajalla 1.9.2024 – 31.12.2026. Seurakuntapastorin viran hoitoon kuuluu yleinen papin seurakuntatyö (kirkolliset toimitukset, jumalanpalvelukset, rippikoulu, sielunhoito). Seurakuntapapin työalana on diakonia (hoivayksikköpappi) ja lähetystyö (Oulun hiippakunnan lähetysjuhlien 2025 valmistelutyö ja toteutus on tämän ensimmäisen työvuoden iso tehtävä). Toivomme, että englannin kielen taito, some- ja viestintätaidot ovat vahvaa osaamisaluettasi.

Viran palkkaus sijoittuu vaativuusryhmään 601 (1.9. alkaen vähimmäispalkka 3 153,95 €). Virka edellyttää suomen kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä ruotsin kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa. Sijaisuuteen määrättävän on esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus (T-lomake, enintään 6 kk vanha) ja KiVhL 2:12 mukainen rikosrekisteriote. Prosessissa huomioidaan sekä pappisvihkimystä toivovat teologian maisterit että pappisvihkimyksen jo saaneet henkilöt. Sijaisuuden täytössä voidaan soveltaa enintään kuuden kuukauden koeaikaa. Oman auton käyttö on välttämätöntä pitkien etäisyyksien ja joukkoliikenteen vähäisyyden vuoksi.

Haastattelutyöryhmä: kirkkoherra Päivi Helén, vs. talouspäällikkö Petra Kiuru (sihteerinä), kirkkoneuvoston varapj. Kristiina Nikkinen, kirkkovaltuuston pj Vuokko Mäntymaa (poissa) ja kirkkovaltuuston varapj. Markku Mäkitalo(poissa). Kirkkoherra sai iltapäivällä 26.8.-24 tiedon, että haastattelutyöryhmään kuuluva Markku Mäkitalo ei voi osallistua haastatteluun. Kirkkoherra kutsui haastattelutyöryhmään kirkkoneuvoston jäsen Jani Hiltusen.

Seurakuntapapin sijaisuutta hakeneista valittiin haastatteluun 4 hakijaa - Kirsi Kuivasniemi, Hannu Kähärä, Sanna Tuorila ja Jimi Tynkkynen. Heistä Hannu Kähärä on vihitty pappi, muut 3 teologian maistereita. Pastori Hannu Kähärän pappistyyhistoria on n. 9,8 vuotta, pisin yhtäjaksoinen virkasuhde 2v 8kk 8p.

Haastattelut olivat kaikki Kittilän seurakunnan viraston kahviossa Teams-yhteydellä ma 26.8.2024 klo 17 alkaen. Kullekin haastateltavalle oli varattu 20min haastattelu-aika. Haastattelutyöryhmä ehdottaa Kittilän seurakunnan kirkkoneuvostolle, että Kittilän seurakuntapapin sijaisuuteen valitaan TM Kirsi Maria Kuivasniemi

Perustelut: Ko. seurakuntapapin viran työala on diakonia, johon Kirsi Kuivasniemi osoitti hakijoista suurinta sopivuutta. Hän osoitti vahvaa motivaatiota ottaa vastaan hakemuksessa luetellut diakonia työalan ja papin tehtävät. Hänen vahvuutensa on aiempi pitkä työkokemus ihmisläheisestä ammatistaan. Hän on vuorovaikutustaidoiltaan selkeä ja sujuva.

Haastattelutyöryhmä ehdottaa Kittilän seurakunnan kirkkoneuvostolle, että seurakuntapapin sijaisuuteen toiselle sijalle valitaan TM Jimi Tynkkynen.

Perustelut: Hakija Jimi Tynkkysen aiempi työkokemus ja näkemys seurakuntatyöstä sopivat hyvin hakemamme seurakuntapapin työnkuvaan. Hänen vahvuutensa ovat kieli- ja digitaidoissa.

Kirkkoherran esitys:

Kittilän seurakunnan seurakuntapastorin viransijaisuuteen valitaan TM Kirsi Kuivasniemi. Kirkkoneuvosto antaa lausunnon valinnastaan Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille ja pyytää TM Kirsi Kuivasniemelle viranhoitomääräystä 2.11.2024-31.12.2026 ja pappisvihkimystä. TM Kirsi Kuivasniemi palkataan seurakuntateologiksi 19.10.-1.11.2024.

Lausunnon teksti: Kittilän seurakunnan kirkkoneuvosto esittää Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille, että se antaa TM Kirsi Kuivasniemelle viranhoitomääräyksen Kittilän seurakunnan seurakuntapapin viransijaisuuteen ajalle 2.11.2024-31.12.2026. Pyydämme myös, että TM Kirsi Kuivasniemi vihitään papiksi.

112 §

JOHTAMISEN PÄIVÄT RAAHE, järjestäjä Oulun hiippakunta

Oulun hiippakunnan järjestämä Johtamisen päivät-koulutus on syyskuussa Raahessa 25.9. – 26.9.2024. Kittilän seurakunnasta koulutuspäiville osallistuvat kirkkoherra Päivi Helén ja vt talouspäällikkö Petra Kiuru.

**Taluspäällikön
esitys**

Kirkkoherra Helén ja vt taluspäällikkö Kiuru osallistuvat Oulun hiippakunnan järjestämälle Johtamisen päivät – koulutukseen.

Kn

Päätös Hyväksytään.

113 §
MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

1) KANTTORIN VIRANSIJAISUUS 1.9. – 31.12.2024

Ote hakemuksen tekstistä, julkaisijana Kittilän seurakunta:

Kittilän seurakunnassa on haettavana ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävä B-kanttorin viransijaisuus ajalle 1.9.2024-31.12.2024, Kanttori vastaa seurakunnan musiikkityöstä. Kanttorin tehtävänä on suunnitella ja kehittää Kittilän seurakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkielämää. Tuo työ edellyttää musiikkityöliien monipuolista hallintaa, kuoronjohtamisen taitoa, valmiutta ja kykyä toimia eri ikäryhmien sekä seurakunnan työalojen kanssa. Kittilä on vireä kulttuuripitäjä, jossa musiikilla on vahva asema ja seurakuntamme kanttorin tulisi tehdä yhteistyötä paikkakunnan muun musiikkielämän kanssa. Kittilässä tulee olemaan Oulun hpk:n lähetysjuhlat vuonna 2025 ja niiden valmisteluissa tarvitaan myös kanttorin ammattitaitoa. Kittilässä on pitkät etäisyydet, joten työssä tarvitsee omaa autoa. Viran palkkaus sijoittuu vaativuusryhmään 601. Sijaisuudessa sovelletaan 2kk koeaikaa.

Kanttorin viransijaisuutta on määräaikaan mennessä hakenut kolme henkilöä, joista haastatteluun 26.8.2024 klo 19 alkaen osallistui kaksi hakijaa: Sanna-Maria Nissinen ja Johanna Tarkkanen. Yksi haastatteluun kutsutuista ei osallistunut haastatteluun.

Haastattelutyöryhmässä olivat kirkkoherra Päivi Helén, vt talouspäällikkö Petra Kiuru (sihteeri), kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Kristiina Nikkinen sekä mukaan kutsuttuna vs. kanttori Mika Sagulin. Hänen tehtävänä oli kuunnella haastattelua ja tehdä tarvittaessa täydentäviä tai tarkentavia kysymyksiä. Hän ei osallistunut itse kanttorin viransijaisen valintaan.

Kirkkoherran päätös:

Hakijoiden koulutuksen ja haastattelun perusteella Kittilän seurakunnan kanttorin viran sijaisuuteen ajalla 1.9. -31.12.2024 on valittu kirkkoherran päätöksellä 27.8.2024 MuM Johanna Tarkkanen ja toiselle sijalle Sanna-Maria Nissinen.

J.T

- 2) **Hautausmaan työntekijä:** Kausityöntekijä, hautausmaan työntekijä Antti Leppäsen työsopimusta on jatkettu vt talouspäällikkö Kiurun päätöksellä kuukaudeksi ajalle 1.9. – 30.9.2024, jotta hautausmaiden ja kiinteistöjen syyshuollot ja inventaariot saadaan tehdyksi.
- 3) **Marian kappelin** viikkopäivystystä on tarjottu kappelin kokeneille päivystäjille. Uusia päivystäjiä haetaan Tampereen seurakunnista ja Hiljaisuuden Ystävät ry:n kautta.

114§ TIEDOTUSASIAT

- 1) Toimistosihteeri Sari Hettula osallistuu STEP-opintokeskuksen koulutuspäiville syyskuussa 19. – 20.9.2024: Digitalisaation hyödyt ja haasteet toimistohenkilön työssä.
- 2) Oulunsalon lähetysjuhlat 2024: MuM Johanna Tarkkanen on kutsuttu mukaan Oulunsalon lähetysjuhliin vs kanttorina.

J. T

**115 §
MUUTOKSENHAKU
OHJEEN ANTAMINEN**

Puheenjohtaja antaa muutostenhaku- ja valitusosoituksen.

**116 §
KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN**

Kokous päätettiin Herran Siunaukseen.
Kirkkoherra päätti kokouksen 17.45

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä
27.8.2024

Pöytäkirjan pykälä
101 § – 116 §

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät:101-105, 115-116
----------------------------	---

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: • Kittilän seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Valtatie 100 a, 99100 Kittilä Postiosoite: Valtatie 100 a, 99100 Kittilä Sähköposti: kittila.seurakunta@evl.fi Pöytäkirjan pykälät: 106-113 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

VALITUSOSOITUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Oulun hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu Puhelin: 029 56 42841 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 106-112 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. -</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: - Valitusaika 30 päivää Käyntiosoite: Ojakatu 1, 90100 Oulu Postiosoite: PL 85, 90101 Oulu Telekopio: 08 5358 533 Sähköposti: oulu.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Puhelin: 09-1802 1 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <p>• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
Valitus- asiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeuden- käyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>